

Dosarul nr.3rh-41/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecătorul: N. Mazur)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecătorii: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malîi)
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (judecătorii: M. Pitic, Iu. Bejenaru, N. Craiu)

ÎNCHEIERE

4 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând cererea de revizuire depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată
depusă de către Iurie Murzacov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu
privire la recunoașterea ilegalității răspunsului și obligarea recalculării pensiei pentru
limita de vârstă,
împotriva încheierii din 17 iulie 2019 a Curții Supreme de Justiție,

constată:

La 12 octombrie 2018, Iurie Murzacov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) cu privire la
recunoașterea ilegalității răspunsului și obligarea recalculării pensiei pentru limita de
vârstă.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, începând cu 30 iunie 2017
beneficiază de pensia pentru limita de vârstă.

Iurie Murzacov a invocat, că de către pârât i-a fost calculată pensia de vârstă, însă
în calculul respectiv nu i-a fost inclusă perioada de activitate de muncă: 6 martie 1983-
24 octombrie 1985, în care a fost angajat la „СУ-25 треста Тюменоблострой” din
motive tehnice, corectări, ștersături.

Reclamantul a precizat că în luna iulie 2018 a depus către CTAS Buiucani cerere
cu privire la includerea în stagiul de cotizare la stabilirea mărimii pensiei a perioadei
care nu a fost inclusă și respectiv pensia nu a fost calculată corect.

Prin răspunsul nr. 5254 din 16 august 2018, CTAS Buiucani, recepționat la
22 august 2018 i-a fost refuzat în recalcularea pensiei.

Din considerentul că vechimea în muncă i-a fost calculată fără perioada de
activitate de muncă sus indicată, la 11 septembrie 2018 a depus o cerere prealabilă către
CNAS, prin care a solicitat anularea răspunsului CTAS Buiucani nr. 5254, efectuarea
recalculării vechimii în muncă, cu includerea în ea peioadei 6 martie 1983-24
octombrie 1985.

Prin răspunsul CNAS nr.M-1914/18 din 4 octombrie 2018 i-a fost refuzat în admiterea cererii prealabile.

În opinia reclamantului, refuzul în recalcularea vechimii în muncă este unul ilegal și neîntemeiat și pasibil de a fi anulat.

Reclamantul Iurie Murzacov a solicitat, declararea ca fiind ilegal răspunsul CTAS Buiucani nr. 5254 din 16 august 2018. Declararea ca fiind ilegal răspunsul CNAS nr. M-1914/18 din 4 octombrie 2018. A obliga CNAS de a recalcula pensia pentru limita de vârstă, cu includerea în perioada totală a stagiului de cotizare a perioadei de timp 6 martie 1983-24 octombrie 1985, perioada în care a activat în „СУ-25 треста Тюменоблострой”.

Prin hotărârea din 9 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea înaintată a fost admisă. A fost recunoscut ilegal răspunsul CTAS Buiucani nr. 5254 din 16 august 2018 și răspunsul CNAS nr. M-1914 din 4 octombrie 2018. A fost obligată CNAS să-i recalculeze lui Iurie Murzacov pensia pentru limita de vârstă, cu includerea în perioada totală a stagiului de cotizare a perioadei de timp 6 martie 1983-24 octombrie 1985, perioada în care a activat în „СУ-25 треста Тюменоблострой”

La 17 ianuarie 2019 CNAS a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin decizia din 10 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de CNAS.

Invocând ilegalitatea acestei decizii, la 24 aprilie 2019, CNAS a depus recurs nemotivat prin care a solicitat casarea deciziei din 10 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Prin încheierea din 17 iulie 2019 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de CNAS împotriva deciziei din 10 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost considerat inadmisibil.

La 15 august 2019, CNAS a depus revizuire împotriva încheierii din 17 iulie 2019 a Curții Supreme de Justiție solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate și examinarea în fond a admisibilității recursului.

În susținerea cererii de revizuire CNAS a invocat prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă.

Totodată, a menționat că prin decizia din 10 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de CNAS, fiind menținută hotărârea din 9 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea lui Iurie Murzacov privind recunoașterea ilegalității răspunsului și obligarea recalculării pensiei pentru limita de vârstă, a fost admisă.

Prin urmare, CNAS la 24 aprilie 2019 a contestat cu recurs nemotivat decizia instanței de apel, înregistrat în cancelaria Curții de Apel Chișinău cu nr. 6653.

Întrucât, decizia motivată din 10 aprilie 2019 a instanței de apel a fost comunicată CNAS la 21 mai 2019, recursul motivat a fost depus la 28 mai 2019 la Curtea de Apel Chișinău și înregistrat cu nr. 8247.

În opinia revizuentului CNAS, încheierea din 17 iulie 2019 a Curții Supreme de Justiție este neîntemeiată deoarece, recursul motivat a fost depus în instanța de apel în termen de 30 de zile stabilit de art. 245 Cod administrativ.

La 1 octombrie 2019, Iurie Murzacov a depus referință la cererea de revizuire declarată de CNAS, prin care a solicitat respingerea acesteia ca fiind inadmisibilă.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Totodată, conform art. 195 Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Examinând cererea de revizuire, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de CNAS urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

Instanța de revizuire relevă că revizuirea este definită ca fiind acea cale de atac prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reluarea judecării cauzei cu respectarea principiilor fundamentale ale unui proces echitabil.

Aici va reține că unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Brumărescu v. România, nr. 28342/95, § 61-62 și Roșca v. Moldova, nr.6267/02, §24-25, Riabîh v. Rusia, § 52). Curtea Supremă de Justiție menționează că principiul enunțat exclude posibilitatea ca părțile, având scopul de a redeschide noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă și

de a obține o reanalizare a cauzei, respectiv o nouă hotărâre în privința sa, să transforme reexaminarea cauzei într-un control judiciar deghizat.

Astfel, principiul securității juridice presupune ca statul să depună diligențe pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă.

Prin prisma principiilor menționate, se reține că principiile specificate nu se opun în totalitate existenței procedurilor extraordinare prin readucerea în fața instanțelor a aspectelor litigioase deja soluționate, însă necesitatea respectării principiului siguranței circuitului civil –care este unul din aspectele esențiale ale principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică –cere ca folosirea acestora în materie civilă să îmbrace un caracter excepțional în ceea ce privește termenul în care pot fi promovate, motivele de admisibilitate, precum și părțile care au dreptul la acțiune.

Înstanța menționează că legislația procesuală reglementează mecanisme ce acordă posibilitatea desființării hotărârilor judecătorești irevocabile în cazul în care urmează a fi corectate erorile judiciare și omisiunile justiției.

În special, revizuirea fiind o cale de retractare, și nu de reformare a hotărârii, în cadrul acesteia, în baza unor temeuri strict prevăzute de lege, are loc redeschiderea procesului.

Urmând raționamentele Curții Europene, Curtea acceptă că o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă se bucură de autoritatea lucrului judecat, astfel încât un litigiu soluționat nu mai poate, de principiu, să formeze obiectul unui nou proces, cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că problema esențială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor „ipoteze de mijloc”, care să împace ambele cerințe, pe de o parte, principiul autorității de lucru judecat și, pe de altă parte, necesitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești legale și întemeiate.

Așadar, este necesară identificarea unor ipoteze egale, care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.

Verificând circumstanțele expuse în cererea de revizuire prin prisma prevederilor art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul constată că cererea de revizuire depusă de CNAS nu se încadrează în temeiul prevăzut de norma de drept pre-citată, deoarece revizuentul nu a prezentat probe întru confirmarea cu certitudine a existenței unor circumstanțe noi descoperite, care nu au fost cunoscute acesteia, în timpul judecării anterioare a cauzei.

În temeiul celor constatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază critic susținerile revizuentului precum că la examinarea cauzei în instanța de recurs, nu s-a luat în considerație recursul motivat depus prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău la 28 mai 2019, în termen de 30 de zile stabilit de art. 245 Cod administrativ.

Deși CNAS a indicat că, a depus recursul motivat prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, Colegiul va reține că recursul motivat urma a fi depus prin intermediul cancelariei Curții Supreme de Justiție.

Or, potrivit prevederilor art.245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Sub acest aspect, Colegiul subliniază că, la data emiterii încheierii din 17 iulie 2019 instanța de recurs nu a avut dovada depunerii recursului motivat dar, revizuentul-recurentul CNAS, fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de recurs, urma să întreprindă măsurile necesare pentru a proteja drepturile sale de acces la instanță prin depunerea motivării recursului, în termenul prevăzut de lege, fapt însă ignorat de către ultimul.

Astfel, admiterea revizuirii, în circumstanțele descrise ar contravine principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art.6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene pentru Drepturile Omului din 06 decembrie 2005 pe cazul Popov (2) contra Moldovei nr. 19960/04.

Din considerentele menționate și ținând cont de faptul că motivele invocate de revizuent nu corespund cerințelor stabilite de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge ca drept inadmisibilă cererea de revizuire depusă de CNAS împotriva încheierii din 17 iulie 2019 a Curții Supreme de Justiție.

În conformitate cu art. 449 lit. b) și 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva încheierii din 17 iulie 2019 a Curții Supreme de Justiție.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu